

Ar Šveices atbalstu stiprinās profesionālo izglītību – ciešāka saikne ar darba tirgu un modernizētas mācības

Publicēts: 25.03.2025.

Trešdien, 19. martā starp Šveices Attīstības un sadarbības aģentūru un Finanšu ministriju tika parakstīts līgums par programmas „Spēcīgākas darba vidē balstītas mācības profesionālās izglītības un mācību pilnveidošanai Latvijā” īstenošanu. Programmu no 2025. gada aprīļa līdz 2029. gada novembrim realizēs Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) sadarbībā ar Valsts izglītības attīstības aģentūru (VIAA), nozares pārstāvjiem un augstākās izglītības iestādēm ar mērķi risināt Latvijas profesionālās izglītības sistēmas aktuālākos izaicinājumus, tostarp kvalificētu speciālistu trūkumu darba tirgū, pedagogu novecošanos un nepieciešamību stiprināt sadarbību ar nozarēm.

Šveices ieguldījuma biroja vadītājs Kristofs Lihti: *“Uzņēmumos balstīta duālā profesionālā izglītība, kas apvieno mācības uzņēmumos ar profesionālajām studijām, ir Šveices ekonomikas stūrkmens un dziļi iesakņojusies mūsu kultūrā. Mēs ar lepnumu atbalstām šīs pieejas izmēģinājumu trīs nozarēs Latvijā, tādējādi vēl vairāk stiprinot ciešo divpusējo sadarbību starp Šveici un Latviju.”*

99 IZM valsts sekretāra vietnieks cilvēkkapitāla, zinātnes un inovāciju jautājumos Jānis Paiders: *“Tieša nozaru iesaistīšanās un lielāka atbildība par savu nākotnes darbinieku sagatavošanu ir jauna profesionālās izglītības sistēmas attīstības dimensija, kuru plānojam izveidot ciešā sadarbībā ar nozaru partneriem Šveicē un Latvijā. Mūsu redzējumā profesionālās izglītības pedagogam ir jābūt nozares speciālistam, kurš tiek sagatavots arī darbam profesionālajā skolā, lai nodrošinātu ātrāku jaunāko nozaru attīstības tendenču ieviešanu profesionālajā izglītībā. Tādēļ esam gandarīti, ka Šveices programmas ietvaros varēsim arī attīstīt*

darba vidē balstītu profesionālās izglītības pedagogu sagatavošanas programmu un šādi risināt profesionālās izglītības pedagogu pieejamību skolās.”

99 „Profesionālās izglītības pilnveide ir stratēģisks ilgtermiņa ieguldījums Latvijas ekonomikā. Ar Šveices atbalstu mēs varam modernizēt esošo izglītības sistēmu, pielāgojot to darba tirgus prasībām un vienlaikus risinot akūto pedagogu trūkumu,” uzsver Finanšu ministrijas valsts sekretāres vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos A. Eberhards.

Īstenojot programmu, tiks ieviesta jauna profesionālās izglītības pieeja, kas paredz tiešu nozaru līdzdalību nozares darbaspēka sagatavošanā. Sadarbojoties uzņēmumiem, nozares ekspertiem, profesionālajām skolām un valsts institūcijām mācību satura izstrādē un mācību procesa īstenošanā, kā arī jauna kvalifikācijas eksāmenu modeļa izveidē, vairākās nozarēs tiks pārņemta Šveices pieeja, kurā lielākā daļa no profesionālās izglītības mācību procesa notiek uzņēmumos. Šī pieeja tiks aprobēta lauksaimniecības, mašīnbūves un viesmīlības nozarēs, iesaistot vismaz 15 uzņēmumus, kuros jaunajā pieejā profesionālo kvalifikāciju iegūtu vismaz 145 audzēkņi.

Mācību procesā paredzēts izmantot jaunus un inovatīvus digitālos mācību līdzekļus un simulāciju tehnoloģijas, lai mācības būtu mūsdienīgas un praktiskas.

Ar Šveices atbalstu tiks risināta arī profesionālās izglītības skolotāju novecošanās un trūkuma problēma, īpašā pilotprogrammā sagatavojot vismaz 100 jaunus nozares speciālistus, kuri iegūs profesionālās izglītības skolotāja kvalifikāciju, lai veiksmīgāk nodrošinātu darba vidē balstītu mācību īstenošanu uzņēmumos. Paredzētas gan stipendijas, gan mentoru atbalsts jauniešiem skolotājiem, gan arī mērķtiecīga kampaņa nozares speciālistu piesaistei.

Kopējais programmas finansējums ir 12,35 miljoni eiro, no kuriem 85% nodrošina Šveice, bet 15% – Latvijas valsts budžets.

Papildu informācija: <https://swiss-contribution.lv/>

Saistītas tēmas

[Citas aktualitātes](#)

<https://www.viaa.gov.lv/lv/jaunums/ar-sveices-atbalstu-stiprinas-profesionalo-izglitiba-ciesaka-saikne-ar-darba-tirgu-un-modernizetas-macibas>